

Jerzy J. Kolarzowski

"Biała i czarna magia", Gabriel Grant, Wrocław 2002 : [recenzja]

Nowa Krytyka 14, 398-399

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wojowników Wschodu z przesłaniem terapeutycznym dla ludzi, którzy utracili w swoim życiu poczucie godności i świętości.

Giuseppe Tucci: *Mandala*. Przekład I. Kania. Znak, Kraków 2002. Mandala jest nie tylko odwzorowaniem wszechświata, ale także obrazem ludzkiej psyche. Medytujący rozpoznaje poszczególne, odpowiadające boskim i kosmicznym mocom, elementy mandali, aż dociera do jej centrum, gdzie doświadcza pełni – zjednoczenia ze świadomością kosmiczną. Praca włoskiego religioznawcy jest jedną z najbardziej wnikliwych prac poświęconych teorii i praktyce tego zjawiska.

Kultura okultyzmu

Aleister Crowley: *Krótkie eseje o prawdzie*. Przekład i redakcja merytoryczna D. Misiuna. Okultura, Warszawa 2001, seria Bibliotheca Crowleyana. Pochodzące z późnego okresu twórczości A. Crowleya eseje stanowią kwintesencje jego poglądów filozoficznych. Ten najoryginalniejszy mistrz duchowy mijającego stulecia snuje swoje refleksje nad człowiekiem, pamięcią, smutkiem, cudem, szczęśliwością, śmiechem, obojętnością, mistrzostwem, transem, energią, wiedzą, zrozumieniem, nieskazitelnością, milczeniem, miłością i prawdą.

Gerald Suster: *Dziedzictwo bestii. Biografia Aleistera Crowleya*. Przekład D. Misiuna. Okultura, Warszawa 2002, seria Ezoterra. Oprócz informacji biograficznych książka zawiera kalendarium tematyczne, omówienie zagadnień, którymi w swoim bujnym życiu zajmował się Crowley. A były to kwestie takie jak magia ceremonialna, joga, filozoficzny sceptycyzm, poezja i mistyka, magia seksualna, używki psychodeliczne, astrologia, kabała, tarot, taoizm i profetyzm. Crowley oddziaływał i nadal oddziałuje na zakony magiczne, współczesnych malarzy i twórców muzyki rockowej. Książka Sustera sytuuje zmarłego w 1949 r. Crowleya jako największego „proroka” nadchodzącego trzydzieści lat później ruchu Nowej Ery. Współczesne środowiska katolickiej idolatrii okrzyknęły Crowleya satanistą, tak jak niegdyś we Francji spotkało to Jarry’ego czy Artauda, a w Polsce międzywojennej Witkacego i Tuwima (za poematy *Czarna msza* i *Bal w operze*), stąd też pozycji wydawnictwa Okultura należy szukać przede wszystkim pod adresem internetowym: <http://www.okultura.terra.pl>

Gabriel Grant: *Biała i czarna magia*. Kirke, Wrocław 2002. Jedno z bardziej wyczerpujących i syntetycznych opracowań na temat magii. Zawiera definicję magii, krótką historię magii, opisy 15 postaci magii, w tym m.in. szamanizm, woodoo, wicca, kabałę, typologię stowarzyszeń magicznych, opis 51 słynnych ksiąg magicznych,

m.in. Asyryjskie Tablice, Awestę, Bardö T'ödröl – Tybetańską Księgę Umarłych, Enchrydium papieża Leona, Księgę Henocha, Necronomicon, Szmaragdową Tablicę, Zohar oraz słownik pojęć magicznych.

Feminizm

Germaine Greer: *Kobiecty eunuch*. Przekład J. Gołyś, B. Umińska. Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2001, seria Biblioteka nowej myśli. W Wielkiej Brytanii książka ukazała się w roku 1970. Jej celem było przedstawienie feminizmu jako postawy integralnej, mogącej w swych konsekwencjach przynieść kobietom pełnię życia także poprzez wzajemne zbliżenie obu płci. Czy po 32 latach od ukazania się na Zachodzie może odegrać jakąkolwiek rolę w Polsce, poza zasileniem bibliotek na poddypłomowych *gender studies*?

Siostry i ich Kopciuszek. Pod red. E. Graczyk i M. Pomirskiej. Uraeus, Gdynia 2002, seria la femme. Książka jest pokłosiem sesji naukowej, w której brało udział kilkadziesiąt osób: literaturoznawcy, historycy i psychologowie. Motyw kopciuszka z bajek i powieści o dojrzewaniu dzięki B. Bettelheimowi wszedł do współczesnej humanistyki jako archetyp niedopracowanej kobiecości – symbol feminizmu, metafora kobiecego losu.

Ważne wznowienia

Johann Gottlieb Fichte: *Powołanie człowieka*. Przekład A. Zieleńczyk. Antyk, Kęty 2002, seria Biblioteka europejska. Wznowienie podstawowej książki niemieckiego filozofa wydanej przed 46 laty w minimalnym nakładzie przez PWN w serii BKF.

Herbert Spencer: *Jednostka wobec państwa*. Według wydania polskiego z 1886 r. w przekładzie anonimowym. Przekład (uwspółcześniony), przypisy i wstęp A. Bosiacki. Liber, WPiA UW, Warszawa 2002, seria Klasycy Myśli Prawnej. Pozycją tą wydawnictwo Liber zapoczątkowało serię wznowień książek klasyków myśli społecznej, politycznej i prawnej wydawanych w Polsce przed 1939 r. *Jednostka wobec państwa* (tytuł ang. *The man versus the State*) to jedna z ważniejszych książek w dorobku H. Spencera, stanowiąca manifest jego poglądów liberalnych.

Henryk Elzenberg: *Kłopot z istnieniem. Aforyzmy w porządku czasu*. Wstęp redakcyjny W. Tyburski i R. Wiśniewski. UMK, Toruń 2002. Pod patronatem UMK